

RESULTAT

FRÅN SKOGFORSK NR. 10 2010

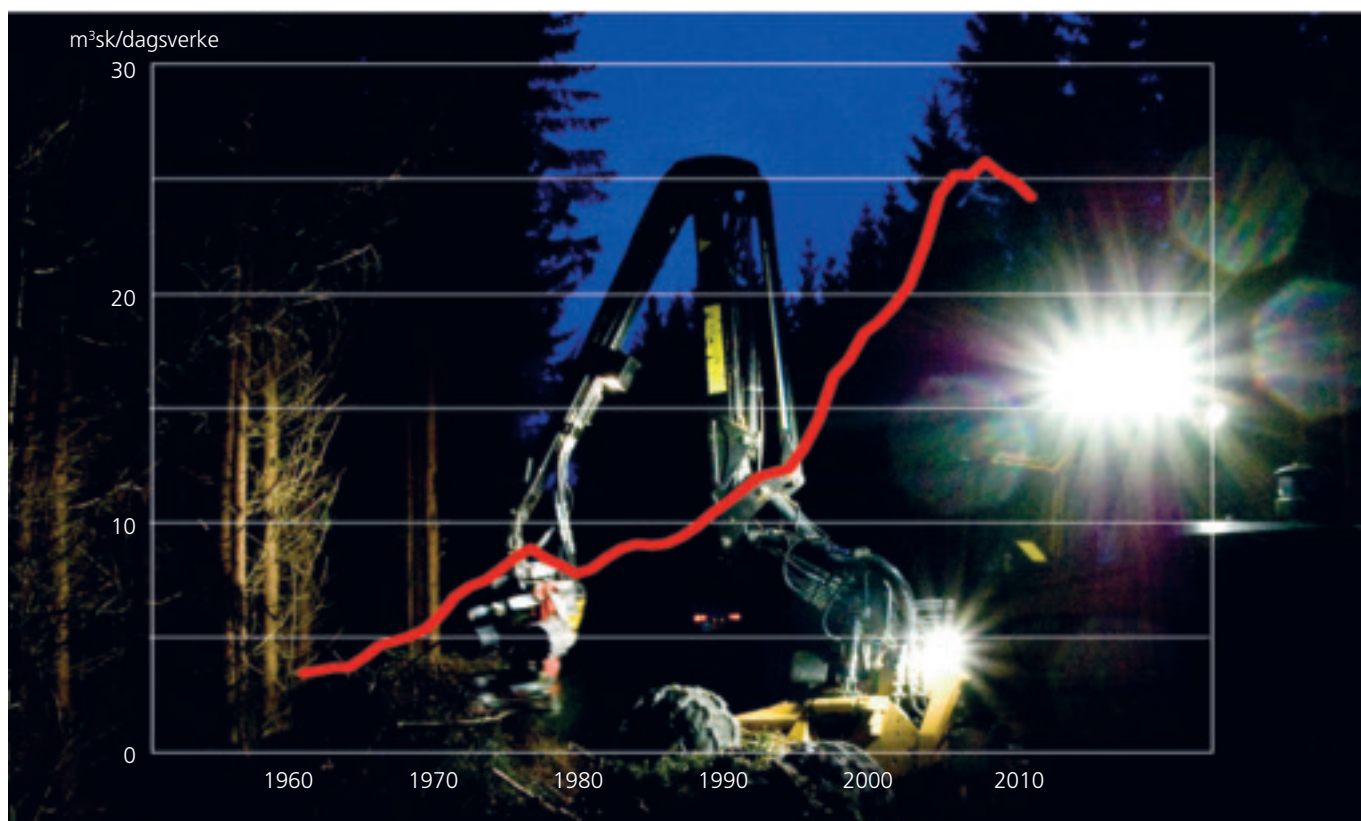

Foto: Nils Jerling, Skogforsk

Produktivitet i gallring och slutavverkning 2008–2009

Torbjörn Brunberg Tel. 018-18 85 63
torbjorn.brunberg@skogforsk.se

Magnus Thor Tel. 018-18 85 96
magnus.thor@skogforsk.se

Sedan lång tid har produktiviteten i skogsbruket ökat, men nu verkar denna trend ha brutits. Tillgängliga data är dock osäkra. Skogforsk har därför initierat en fördjupad insamling av produktionsdata. De första två årens resultat redovisas här.

Historiskt sett har produktiviteten i skogsbruket följts genom övergripande statistik från Skogsstyrelsen. Resultatet har normalt presenterats i form av grafen ovan, som visar antalet m³sk som produceras per dagsverke. Uppgifterna omfattar hela skogsbruket, och i dagsverksuppgiften ingår både drivning och skogsvård.

Kurvan pekat stadigt uppåt från 1960-talet, men de senaste åren verkar denna utveckling ha stannat av och övergått i en viss nedgång.

Den tillgängliga statistiken är dock grov och ger inte möjlighet att förklara den senaste tidens trendbrott.

För att få en bättre bild av skogsbrukets produktivetsutveckling har Skogforsk därför sedan 2008, i samarbete med de stora skogsföretagen,

börjat samla in produktionsdata. De första två årens resultat presenteras i detta Resultat – på nästa sida redovisas prestationen i m³fub per G₁₅-timme i avverkning och skotning för slutavverkning och gallring i norra resp. södra Sverige.

Det insamlade materialet är ännu för litet för att man ska kunna se några tidsmässiga trender. Resultaten ska mer ses som en grund för att kunna följa och analysera den långsiktiga produktivetsutvecklingen, som är en av skogsbrukets absolut viktigaste frågor. De är samtidigt intressanta nyckeltal för en avverkningsorganisation.

Diagrammet ovan visar produktivetsutvecklingen i skogsbruket, glidande 3-års-medelvärden.

Produktiviteten är ett av skogsbrukets viktigaste nyckeltal. Med ny, säkrare statistik ska vi följa utvecklingen över tiden.
Torbjörn Brunberg

Skogsbrukets produktivitet 2008–2009

För att få ett bättre underlag för att analysera produktiviteten i skogsbruket initierade Skogforsk 2008 en systematiserad insamling av produktionsdata från skogsföretagen.

Från början omfattade datainsamlingen både drivning och skogsvård. Skogsvården fick dock utgå. Den är i dag i princip helt entreprenöriserad och företagen har inte längre några egna resurser. Skogsföretagens uppgifter utgjordes helt av skattningar av dagsverksåtgång utifrån hektarkostnaden. Siffrorna blev därför osäkra. Man kan dock få ett visst grepp om skogsvårdskostnaden genom den enkät om skogsbrukets kostnader och intäkter som årligen sammanställs av Skogforsk.

Initialt fanns även grotskotning med, men även här visade sig underlaget vara alltför osäkert.

För drivning bygger uppgifterna i tabellerna nedan på driftsdata från ett

antal skogsföretag. Totalt representerar dessa företag en avverkningsvolym på ca 25 miljoner m³fub. 75 procent av detta är slutavverkning, resten gallring.

Tabellen redovisar också genomsnittsvärden för några prestationspåverkande faktorer.

Slutsatser

- Det går inte att se någon tydlig skillnad i produktivitet mellan 2008 och 2009.
- Produktiviteten är väsentligt lägre i gallring än slutavverkning.
- Teknisk utnyttjandegrad, TU, är något lägre för skördarna än för skotarna, vilket beror på att skördarna är mer tekniskt komplexa. Däremot verkar det inte vara någon skillnad i TU mellan slutavverkning och gallring.

English

Productivity in thinning and final felling 2008–09

Productivity in Swedish forestry has continued to grow for many years, but now it seems that the trend has been broken. In order to get a more reliable picture of productivity developments in forestry, Skogforsk, together with the large forest enterprises in Sweden, have started to collect production data as from 2008. The main results are presented in the table below:

Productivity: m³ solid i.b. per effective G₁₅ hour in Northern (N Sw) and Southern (S Sw) Sweden

	2008	2009
Final felling		
Logging N Sw	20.6	20.8
Forwarding N SW	20.1	19.9
Logging S Sw	25.3	25.2
Forwarding S Sw	21.9	22.8
Thinning		
Logging, N Sw	9.9	9.3
Forwarding N Sw	11.8	11.4
Logging S Sw	8.7	8.6
Forwarding S Sw	11.1	11.0

Keywords: Productivity; final felling; thinning.

Slutavverkning		Prestation, m ³ fub/ G ₁₅ -tim		TU, %	Medelstam, m ³ fub		Uttag, m ³ fub/ha		Transportavstånd, m	
		2008	2009	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Norra Sverige	Avverkning	20,6	20,8	85	0,21	0,21	173	171	-	-
	Skotning	20,1	19,9	88	-	-	-	-	476	457
Södra Sverige	Avverkning	25,3	25,2	84	0,33	0,33	206	206	-	-
	Skotning	21,9	22,8	87	-	-	-	-	351	359

Gallring		Prestation, m ³ fub/ G ₁₅ -tim		TU, %	Medelstam, m ³ fub		Uttag, m ³ fub/ha		Transportavstånd, m	
		2008	2009	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Norra Sverige	Avverkning	9,9	9,3	86	0,10	0,09	48	47	-	-
	Skotning	11,8	11,4	88	-	-	-	-	443	473
Södra Sverige	Avverkning	8,7	8,6	82	0,11	0,10	49	49	-	-
	Skotning	11,1	11,0	88	-	-	-	-	370	362

Läs mer

Brunberg, T. 2010. Skogsbrukets kostnader och intäkter 2009. Ökade drivningskostnader och lägre virkespriser. Resultat nr 7 2010. Skogforsk.

ADRESSER

UPPSALA, Uppsala Science Park, SE-751 83 Uppsala

Tel. 018-18 85 00

EKEBO, Ekebo 2250, SE-268 90 Svalöv

Tel. 0418-47 13 00

UMEÅ, Box 3, SE-918 21 Sävar

Tel. 090-203 33 50

www.skogforsk.se